

بررسی تأثیر ریزدانگی در طراحی واحدهای قابل بازپیکربندی حساب دهنده

سمانه امامی و مهدی صدیقی

دلایل بیان شده، امروزه گرایش به استفاده از حساب دهنده در کامپیوترها در حال افزایش است تا جایی که مؤسسه استاندارد IEEE در نسخه استاندارد ۲۰۰۸-۷۵۴ IEEE برای حساب ممیز شناور، به تشریح جنبه‌های مختلف حساب ممیز شناور دهنده شامل شیوه نمایش، عملیات حسابی، حالت‌های مختلف گردکردن و رسیدگی به استثناها پرداخته است [۶].

به طور کلی، پیاده‌سازی حساب دهنده به دو روش نرم‌افزاری و سخت‌افزاری امکان‌پذیر می‌باشد. منظور از پیاده‌سازی نرم‌افزاری، استفاده از کتابخانه‌های نرم‌افزاری قابل اجرا بر روی سخت‌افزارهای دودویی مانند [۷] IBM decNumber، [۸] Intel DFP^۱ Math و انواع ممیز شناور دهنده از پیش تعریف شده^۲ در GCC [۹] است. در مقابل، پیاده‌سازی سخت‌افزاری با وجود واحدهای دهنده در پردازنده ماشین‌هایی مانند [۱۰] IBM System z، [۱۱] IBM System z و [۱۲] IBM z^۳ پشتیبانی می‌شود. بررسی‌ها نشان می‌دهد که پیاده‌سازی نرم‌افزاری عملیات DFP بسیار کندتر از معادل سخت‌افزاری آنها می‌باشد [۱۳] و [۱۴]. بنابراین با پیشرفت فناوری و افزایش قابلیت یکپارچه‌سازی تعداد بسیار زیادی ترانزیستور در یک تراشه، سازندگان تراشه‌ها به طراحی و پیاده‌سازی سخت‌افزاری عملیات DFP تمایل بیشتری پیدا کرده‌اند تا بتوانند کارایی کاربردهای مالی و تجاری را افزایش دهند.

با توجه به پدید آمدن تجهیزات منطقی قابل بازپیکربندی، طراحی و پیاده‌سازی سیستم‌های دیجیتال، بدون نیاز به طی کردن مراحل مربوط به ساخت فیزیکی تراشه‌های سفارشی ممکن گردیده است. این سخت‌افزارها در واقع پوشاننده شکاف میان پیاده‌سازی نرم‌افزاری و سخت‌افزاری هستند، زیرا از یک سو کارایی بسیار بیشتری نسبت به پیاده‌سازی نرم‌افزاری داشته و از سوی دیگر، انعطاف‌پذیری بالاتری نسبت به سخت‌افزارهای خاص‌منظوره دارند [۱۵] و [۱۶]. به علاوه با به وجود آمدن کاربردهای مختلف و بالابودن هزینه ساخت سخت‌افزارهای خاص‌منظوره، تمایل به استفاده از سخت‌افزارهای قابل بازپیکربندی افزایش یافته است. این نوع سخت‌افزارها، نه تنها برای کاربردهای نمونه‌سازی^۴ بلکه برای تولید محدود محصول نهایی نیز بسیار مناسب و مقرون به صرفه می‌باشند.

در حوزه حساب دهنده نیز کارهایی در رابطه با استفاده از سخت‌افزارهای قابل بازپیکربندی و به ویژه FPGA^۵ها برای پیاده‌سازی مدارهای دهنده انجام گرفته که در بخش کارهای گذشته به مرور آنها

چکیده: امروزه استفاده از حساب دهنده در بسیاری از کاربردها نظیر برنامه‌های مالی مورد توجه قرار گرفته است. شاید بتوان مهم‌ترین عامل تأثیرگذار در این زمینه را نیاز به دقت بیشتر در نمایش اعداد در این کاربردها دانست. در دهه‌های اخیر، مطالعات گسترده‌ای در زمینه طراحی سخت‌افزارهای حسابی دهنده انجام گرفته که اغلب آنها طراحی‌های خاص‌منظوره و برخی نیز با در نظر گرفتن قابلیت بازپیکربندی بوده‌اند. اما تاکنون تحقیقی بر روی پارامترهای تأثیرگذار در طراحی سخت‌افزارهای قابل بازپیکربندی دهنده از جمله سطح ریزدانگی و انعطاف‌پذیری آنها انجام نشده است. بررسی‌های ما نشان می‌دهد برای جمع‌کننده‌های دهنده قابل بازپیکربندی، ریزدانگی سطح بیت مناسب نبوده و بهتر است برای این واحدها، ریزدانگی را در سطح یک یا حتی چند رقم دهنده افزایش داد. این افزایش سطح ریزدانگی، منجر به حدود ۱۲٪ بهبود در مساحت و ۱۳٪ بهبود در توان مصرفی شده است. اما بر خلاف جمع‌کننده‌ها با افزایش ریزدانگی در واحدهای مورد نیاز ضرب‌کننده‌های دهنده، مساحت و توان مصرفی حدود ۷۵٪ افزایش می‌یابد.

کلیدواژه: حساب کامپیوتری، سخت‌افزارهای دهنده، واحدهای قابل بازپیکربندی، ریزدانگی.

۱- مقدمه

اغلب کامپیوترهای امروزی با کاربردهای رایج، بر مبنای حساب دودویی طراحی شده‌اند که این امر ناشی از سادگی سخت‌افزارهای دودویی و سرعت بالای مدارهای آن می‌باشد. اما کامپیوترهای اولیه مانند ENIAC [۱]، UNIVAC [۲] و IBM۶۵۰ [۳] از حساب دهنده استفاده می‌کردند. در سال‌های اخیر نیز، تحقیقات گسترده‌ای بر روی طراحی سخت‌افزارهای حسابی دهنده برای کامپیوترهای خاص انجام شده است.

یکی از مشکلات اصلی حساب دودویی که باعث افزایش تمایل به استفاده از حساب دهنده گردیده است، عدم دقت آن در نمایش برخی از اعداد اعشاری مانند ۰٫۱ می‌باشد [۴]. پایین بودن دقت نمایش این اعداد، موجب بروز خطای قابل ملاحظه‌ای در کاربردهای مالی و تجاری می‌گردد. به عنوان مثال، بررسی انجام‌شده در یک سیستم بزرگ پرداخت صورت‌حساب تلفن نشان داده که استفاده از حساب دودویی به جای حساب دهنده، در یک سال به طور تقریبی حدود ۵ میلیون دلار خسارت وارد می‌نماید [۵]. از سوی دیگر، بشر همواره به دلیل دارابودن ده انگشت، استفاده از مبنای ۱۰ را در محاسبات خود ترجیح داده است. با توجه به

این مقاله در تاریخ ۱۴ بهمن ماه ۱۳۹۴ دریافت و در تاریخ ۱۸ مهر ماه ۱۳۹۵ بازنگری شد.

سمانه امامی، دانشکده مهندسی کامپیوتر و فناوری اطلاعات، دانشگاه صنعتی امیرکبیر، تهران، (email: s.emami@aut.ac.ir).

مهدی صدیقی، دانشکده مهندسی کامپیوتر و فناوری اطلاعات، دانشگاه صنعتی امیرکبیر، تهران، (email: msedighi@aut.ac.ir).

1. Decimal Floating-Point
2. Built-in
3. GNU Compiler Collection
4. Prototyping
5. Field-Programmable Gate Array

بازیکربندی را در امکان انجام عملیات بر روی ورودی‌هایی با اندازه‌های مختلف تعریف نموده‌اند. به عنوان نمونه در [۲۷] یک جمع‌کننده موازی پیشوندی Ling ارائه شده که می‌تواند عملیات جمع را برای ورودی‌هایی با اندازه ۴، ۸ یا ۱۶ بیت انجام دهد.

دسته دیگر، شامل کارهای انجام‌شده در زمینه پیاده‌سازی مناسب مدارهای دهدهی بر روی FPGAها موجود می‌باشد. به عنوان مثال [۲۸] نشان داده که FPGAها می‌توانند برای پیاده‌سازی کارای بعضی پردازنده‌های با کاربرد خاص (مانند کاربردهای حساب دهدهی) به کار روند. در این راستا، محک^۵ telco [۵] مورد مطالعه قرار گرفته و بهبود کارایی نزدیک به ده برابری گزارش شده است. در [۲۹] روشی برای پیاده‌سازی جمع دهدهی چند عملوندی بر روی Xilinx Virtex-5/6 [۳۰] ارائه شده که از نظر کارایی با جمع‌کننده‌های درختی دودویی برابری می‌کند. در [۳۱] نیز یک ضرب‌کننده دهدهی موازی پیشنهاد گردیده که بر روی FPGAها پیاده‌سازی می‌شود و می‌تواند در یک واحد MAC نیز مورد استفاده قرار گیرد. از کارهای مشابه در این زمینه می‌توان [۳۲] تا [۳۴] را نام برد.

در برخی از پژوهش‌های مرتبط با پیاده‌سازی مدارهای دهدهی بر روی ساختارهای قابل بازیکربندی موجود مانند FPGAها، ایده استفاده از بسترهای خاص منظوره مانند زنجیره‌های نقلی نیز مطرح شده و تأثیر آنها در بهبود کارایی مدارها گزارش شده است [۲۹] و [۳۱]. ارائه چنین ساختارهایی نشان‌دهنده اهمیت در نظر گرفتن کاربرد در طراحی ساختارهای قابل بازیکربندی می‌باشد.

همان گونه که اشاره گردید از یک سو

- تحقیقات انجام‌گرفته در زمینه به کارگیری قابلیت بازیکربندی در مدارهای حسابی دهدهی، محدود به مطالعات موردی می‌باشد.
 - جهت‌گیری ساختارهای قابل بازیکربندی در صنعت، در راستای ایجاد بسترهای خاص منظوره در طراحی (مانند زنجیره نقلی) است.
 - ریزدانگی FPGAها پایین و هزینه بازیکربندی آنها برای مدارهای دهدهی بسیار زیاد می‌باشد.
 - یک بررسی کل‌نگرانه در مورد امکان و چگونگی افزودن قابلیت بازیکربندی به مدارهای دهدهی وجود ندارد.
- و از سوی دیگر برای ارائه یک ساختار قابل بازیکربندی درشت‌دانه، نکته قابل توجه، میزان ریز یا درشت‌دانگی واحدهای تشکیل‌دهنده آن می‌باشد. زیرا افزایش ریزدانگی، به معنی حرکت به سوی طراحی با انعطاف‌پذیری کمتر و کارایی بالاتر می‌باشد. از این رو در این مقاله به بررسی این موضوع برای عملیات پایه دهدهی (جمع، تفریق و ضرب) پرداخته خواهد شد.

۳- سخت‌افزارهای حسابی دهدهی قابل بازیکربندی

در این بخش، واحدهای قابل بازیکربندی مورد نیاز برای عملیات حسابی پایه یعنی جمع، تفریق و ضرب دهدهی با میزان ریزدانگی‌های متفاوت، طراحی و مقایسه خواهند شد.

۳-۱ جمع و تفریق دهدهی

مهم‌ترین و اساسی‌ترین عملگر در عملیات حسابی، جمع می‌باشد و به طور کلی جمع‌کننده‌ها را می‌توان به دو دسته جمع‌کننده‌های انتشاری

پرداخته خواهد شد. اما ریزدانگی^۱ FPGAها پایین و در سطح بیت بوده و هزینه بازیکربندی آنها برای مدارهای پیچیده مانند حساب دهدهی، بسیار زیاد می‌باشد. با توجه به این که در طراحی^۲ SOCها، هدف از یک سو به دست آوردن کارایی نزدیک به ASIC^۳ و از سوی دیگر انعطاف‌پذیری، زمان طراحی و هزینه پایین مشابه FPGA می‌باشد، معماری‌های قابل بازیکربندی درشت‌دانه^۴ (CGRAS) راه حل مناسبی برای نیل به این اهداف خواهند بود. زیرا این دسته از معماری‌ها، کارایی محاسباتی بهتری نسبت به FPGAها و انعطاف‌پذیری بیشتر و ساخت ساده‌تری نسبت به ASICها دارند. اما نکته مهم در طراحی این ساختارها، توجه به میزان انعطاف‌پذیری و سطح ریزدانگی واحدهای تشکیل‌دهنده آن می‌باشد. از این رو در این مقاله، چندین طراحی مختلف برای واحدهای پایه‌ای حساب دهدهی ارائه گردیده و تأثیر پارامترهای بیان‌شده در طراحی سخت‌افزارهای قابل بازیکربندی دهدهی درشت‌دانه بررسی شده است. نتایج به دست آمده نشان می‌دهد انتخاب نوع طراحی، بستگی مستقیمی به هدف و محدودیت‌های موجود داشته و بالا بردن ریزدانگی یا انعطاف‌پذیری طراحی، لزوماً بر تمام ویژگی‌های آن مانند تأخیر و مساحت، تأثیر یکسانی نخواهد داشت.

ساختار مقاله به این شرح است که در بخش دوم، به مرور کارهای گذشته در زمینه حساب دهدهی و استفاده از قابلیت بازیکربندی در این کاربرد پرداخته خواهد شد. در بخش سوم، واحدهای مورد نیاز برای عملیات پایه دهدهی مانند جمع و ضرب مورد بررسی قرار گرفته و طراحی‌های مختلف قابل بازیکربندی از نظر سطح ریزدانگی و میزان انعطاف‌پذیری برای این واحدها ارائه می‌گردد. بخش چهارم به مقایسه و ارزیابی طراحی‌های انجام‌شده پرداخته و در نهایت در بخش پنجم نتیجه‌گیری کار ارائه خواهد شد.

۲- مروری بر کارهای گذشته

با وجود این که تحقیقات گسترده‌ای در زمینه پیاده‌سازی سخت‌افزاری حساب دهدهی و طراحی مدارهای خاص منظوره (ASIC) برای عملیات حسابی مختلف دهدهی به ویژه عملیات پایه مانند جمع، تفریق و ضرب به عمل آمده است (از جمله [۱۷] تا [۲۰]) اما تحقیقات انجام‌شده در زمینه به کارگیری و استفاده از قابلیت بازیکربندی در مدارهای حسابی دهدهی بسیار محدود می‌باشد. با این وجود، مطالعات صورت‌گرفته در این حوزه به چند دسته تقسیم می‌شوند:

دسته اول شامل کارهای انجام‌شده در زمینه طراحی مدارهای دهدهی با عملوندها و عملگرهای مختلف می‌باشد. برخی از کارهایی که در این دسته قرار می‌گیرند به طراحی مدارهای حسابی ترکیبی دودویی و دهدهی پرداخته‌اند. به عنوان مثال در [۲۱] یک واحد جمع‌کننده/تفریق‌کننده ارائه شده که می‌تواند ورودی‌های دودویی و دهدهی بپذیرد. این واحد عملیاتی، توانایی انجام محاسبات بر روی نمایش‌های signed magnitude، unsigned و قالب‌های مختلف مکمل را دارا می‌باشد. از کارهای مشابه در این زمینه می‌توان به [۲۲] تا [۲۶] اشاره نمود.

برخی دیگر از تحقیقات انجام‌شده در حوزه دهدهی، قابلیت

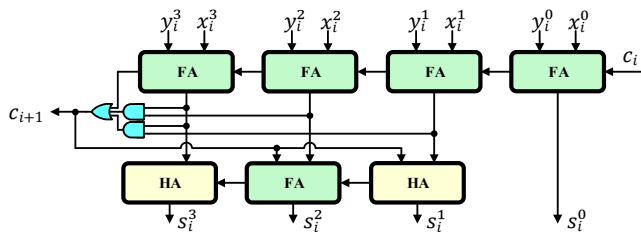
1. Granularity
2. System-On-Chip
3. Application-Specific Integrated Circuit
4. Coarse-Grain Reconfigurable Architectures

دروازه منطقی پایه (برای محاسبه سیگنال skip یا مکمل ۱۰ یک عدد) و قراردادن اتصالات قابل بازپیکربندی (شامل multiplexerها) بین بلاک‌های با اندازه مناسب، می‌توان هر یک از جمع‌کننده‌های بیان شده را پیاده‌سازی نمود.

در CSKA دودویی اگر اندازه بلاک‌های جمع‌کننده ثابت در نظر گرفته شود، اندازه مناسب برای آنها تقریباً برابر $\sqrt{n/2}$ است که n تعداد بیت‌های عملوندهای ورودی جمع می‌باشد [۳۵]. حال با توجه به این که استاندارد IEEE برای عملوندهای دهنده، ۱۶ رقم (۶۴ بیت) است [۶]، باید دید اندازه مناسب برای بلاک‌های یک جمع‌کننده ۱۶ رقمی CSKA دهنده چقدر است. اگر فرمول $\sqrt{n/2}$ مربوط به جمع‌کننده دودویی را برای $n=16$ رقم دهنده نیز در نظر بگیریم، اندازه مناسب بلوک‌ها $\sqrt{8}$ خواهد بود اما اگر به جای تعداد رقم‌ها، تعداد بیت‌های عملوندهای ورودی جمع در نظر گرفته شود، برای $n=64$ بیت ورودی، اندازه بلاک‌ها $\sqrt{32}$ تخمین زده می‌شود. هر چند در این حالت، باید به مضرب ۴ بودن اندازه بلاک‌ها دقت شود، زیرا نمی‌توان یک رقم BCD را به دو نیم تقسیم کرد. از سوی دیگر به نظر می‌رسد بلاک‌های با اندازه ۴ رقم دهنده نیز به دلیل تشکیل ساختاری منظم در جمع‌کننده ۱۶ رقمی، گزینه مناسبی برای طراحی این جمع‌کننده باشند. اما در طراحی این جمع‌کننده‌ها بهترین نتیجه (از نظر تأخیر) زمانی حاصل می‌شود که اندازه بلاک‌ها یکسان نبوده و روندی افزایشی-کاهشی داشته باشد [۳۵]. بنابراین انتظار می‌رود یک جمع‌کننده ۱۶ رقمی دهنده که از بلاک‌های با اندازه‌های ۱، ۲، ۳، ۴، ۳، ۲، ۱ تشکیل می‌گردد، تأخیر کمتری نسبت به هر یک از جمع‌کننده‌های با بلاک‌های هم‌اندازه داشته باشد. از این رو طراحی‌های مختلف برای جمع‌کننده CSKA دهنده با اندازه بلاک‌های ۲، ۳ یا ۴ رقم دهنده انجام شده و در بخش مقایسه و ارزیابی، به تحلیل دقیق‌تر آنها پرداخته خواهد شد.

۳-۲ ضرب دهنده

ضرب دهنده می‌تواند به یکی از سه روش ضرب سریالی، آرایه‌ای یا موازی انجام شود [۳۶] تا [۳۸]. در تمامی این روش‌ها، عملیات ضرب شامل سه مرحله تولید حاصل‌ضرب‌های جزئی^{۱۰} (PPG)، کاهش حاصل‌ضرب‌های جزئی^{۱۱} (PPR) و جمع نهایی^{۱۲} می‌باشد. در مراحل دوم و سوم با توجه به روش پیاده‌سازی ضرب دهنده از یکی از انواع جمع‌کننده‌های دهنده استفاده می‌شود. اما برای تولید حاصل‌ضرب‌های جزئی، در طراحی‌های ASIC موجود، راه‌حل‌های مختلفی پیشنهاد شده است. یکی از راه‌های ممکن، استفاده از یک واحد ترکیبی خاص است که دو رقم BCD (۸ بیت) را به عنوان ورودی دریافت کرده و حاصل‌ضرب آنها را در ۸ بیت به عنوان خروجی ارائه دهد [۳۹]. البته این روش به دلیل استفاده از مدارهای خاص منظره با پیچیدگی بالا، حتی در طراحی‌های ASIC نیز کمتر مورد استفاده قرار می‌گیرد. بنابراین به کار بردن آن در یک سخت‌افزار قابل بازپیکربندی با توجه به انعطاف‌پذیر نبودن آن برای استفاده در کاربردهای دیگر، منطقی به نظر نمی‌رسد. راه حل دیگر برای تولید حاصل‌ضرب‌های جزئی، استفاده از جدول‌های جستجو (LUT) با ۸ ورودی می‌باشد که بتوانند جدول ضرب 10×10 را پیاده‌سازی نمایند [۴۰]. هر چند جدول‌های جستجو انعطاف‌پذیری بالایی در پیاده‌سازی

شکل ۱: یک جمع‌کننده تک‌رقمی BCD (پیاده‌سازی سطح بیت).

(مانند CRA^1 , $CSKA^2$ و $CSLA^3$) و جمع‌کننده‌های موازی (مانند $L-F^4$, $B-K^5$ و $H-C^6$) تقسیم نمود. در جمع‌کننده‌های انتشاری دهنده، کوچک‌ترین واحد تشکیل‌دهنده، یک جمع‌کننده تک‌رقمی می‌باشد.

شکل ۱ پیاده‌سازی یک جمع‌کننده تک‌رقمی BCD^۷ را با استفاده از جمع‌کننده‌های دودویی و دروازه‌های منطقی پایه نمایش می‌دهد.

هر چند می‌توان با کنار هم قرار دادن تعداد دلخواهی از این جمع‌کننده‌های تک‌رقمی، یک CRA دهنده تشکیل داد. اما در مورد جمع‌کننده‌های انتشاری دیگر مانند CSKA و CSLA مسئله کمی متفاوت است. در این جمع‌کننده‌ها به دلیل تعریف سیگنال‌های تولید و انتشار رقم نقلی^۹ و همچنین ماهیت بلاکی بودن آنها، اندازه واحدهای سازنده جمع‌کننده، بزرگ‌تر شده و ریزدانه‌گی طراحی افزایش می‌یابد. اگر $Y = \sum_{i=0}^{k-1} Y_i \times 10^i$ و $X = \sum_{i=0}^{k-1} X_i \times 10^i$ دو عدد k رقمی BCD باشند، سیگنال‌های تولید (G_i) و انتشار (P_i) رقم نقلی برای هر رقم BCD از (۱) به دست می‌آیند که در این معادلات a_i^j نشان‌دهنده بیت j ام از i امین رقم BCD می‌باشد

$$\begin{aligned} p_i^j &= x_i^j + y_i^j g_i^j = x_i^j y_i^j \\ P_i &= p_i^7 p_i^6 + g_i^7 p_i^6 + p_i^6 g_i^6 p_i^5 \\ G_i &= g_i^7 + p_i^7 p_i^6 + p_i^6 p_i^5 + p_i^5 g_i^5 + g_i^5 p_i^4 + g_i^4 g_i^3 + p_i^4 g_i^3 g_i^2 \end{aligned} \quad (1)$$

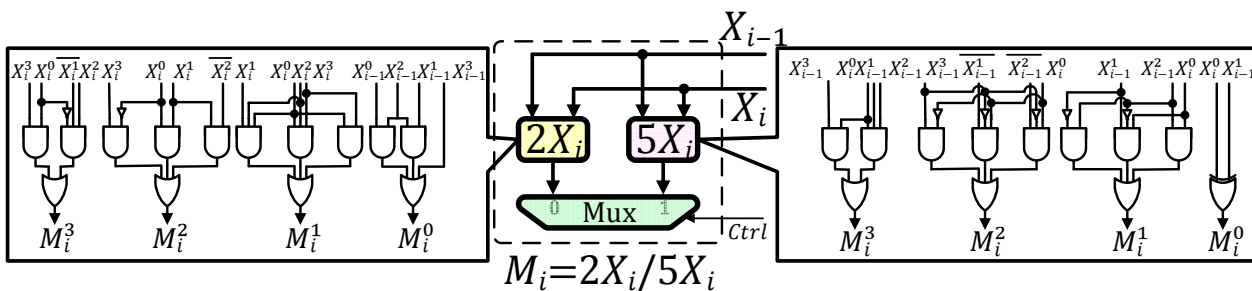
تفریق دهنده نیز از جمع‌کردن مکمل ۱۰ عامل دوم تفریق با عامل اول آن به دست می‌آید. مکمل ۱۰ عدد Y که با Y^{10c} نمایش داده می‌شود، از مکمل‌کردن بیت‌های حاصل جمع هر رقم دهنده به اضافه ۶ (به پیمانه ۱۶) و اضافه‌کردن یک واحد به صورت رقم نقلی ورودی جمع حاصل می‌شود، یعنی

$$\begin{aligned} Y_i^{10c} &= Y_i^{10} + 1 \\ Y_i^{10c} &= 9 - Y_i = 15 - (Y_i + 6) = \overline{Y_i + 6} \end{aligned} \quad (2)$$

با توجه به مطالب بیان شده حداقل ریزدانه‌گی در یک جمع‌کننده دهنده، یک رقم BCD است. اما برای ساختن یک جمع‌کننده قابل بازپیکربندی که بتواند CSKA و CSLA را نیز پیاده‌سازی نماید، به دلیل ماهیت بلاکی بودن این جمع‌کننده‌ها، اندازه واحدهای سازنده جمع‌کننده بزرگ‌تر شده و ریزدانه‌گی طراحی افزایش می‌یابد. در این صورت با داشتن چند

1. Carry Ripple Adder
2. Carry Skip Adder
3. Carry Lookahead Adder
4. Ladner-Fischer
5. Brent-Kung
6. Han-Carlson
7. Binary Coded Decimal
8. Gates
9. Carry Propagate and Generate Signals

10. Partial Product Generation
11. Partial Product Reduction
12. Final Addition
13. Look Up Table

شکل ۲: واحد قابل بازیگر بندی تولید مضارب ۲ و ۵ یک عدد دهدهی (پیاده سازی سطح بیت).

این واحد می تواند در پایین ترین سطح منطقی با استفاده از دروازه های منطقی پایه پیاده سازی گردد. معادلات (۴) چگونگی این پیاده سازی را نمایش می دهند. در این معادلات α_i^j نشان دهنده بیت i ام از i مین رقم BCD می باشد. با وجود این که این طراحی بدیهی ترین و ساده ترین سطح قابلیت بازیگر بندی را نشان می دهد، اما استفاده از آن در مواردی که کارایی بالاتر و تأخیر کمتر در طراحی دارای اهمیت می باشد، مفید خواهد بود. شکل ۲ پیاده سازی واحد قابل بازیگر بندی توصیف شده را نشان می دهد

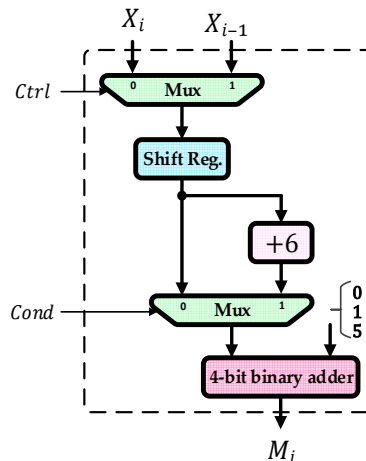
$$\begin{aligned}
 M_i^3 &= \overline{ctrl}[X_{i-1}^3 + X_{i-1}^2 X_{i-1}^1 + X_{i-1}^1 X_{i-1}^0] + \\
 &\quad ctrl[X_{i-1}^3 \overline{X_i} + \overline{X_{i-1}^2} X_i] \\
 M_i^2 &= \overline{ctrl}[X_i X_i^3 + X_i X_i^2 X_i^1 + \overline{X_i} X_i^1 X_i^0] \\
 M_i^1 &= \overline{ctrl}[X_i^1 X_i^3 + X_i^1 X_i^2 + X_i^1 X_i^1] + \\
 &\quad ctrl[X_{i-1}^1 X_i^3 + X_i^1 X_{i-1}^1 X_{i-1}^0 + X_i^1 X_{i-1}^1 X_{i-1}^0] \\
 M_i^0 &= \overline{ctrl}[X_i X_i^3 + X_i X_i^2 X_i^1] + \\
 &\quad ctrl[X_{i-1}^0 X_i^3 + X_{i-1}^0 X_{i-1}^1 X_{i-1}^0]
 \end{aligned}
 \tag{4}$$

همان طور که در معادلات و شکل فوق مشاهده می شود، پیاده سازی سطح بیت دارای جزئیات زیاد و انعطاف پذیری پایینی بوده و به همین دلیل برای طراحی واحدهای قابل بازیگر بندی مناسب به نظر نمی رسد. بنابراین سطح ریزدنگی افزایش یافته و پیاده سازی در سطح یک رقم دهدهی مورد توجه و بررسی قرار گرفت. معادلات (۵) چگونگی این پیاده سازی را نمایش می دهند

$$\begin{aligned}
 A_i &= \begin{cases} \text{left shift}(X_i) & \text{if } ctrl = 0 \\ \text{right shift}(X_{i-1}) & \text{else} \end{cases} \\
 B_i &= \begin{cases} A_i + 6 & \text{if } (ctrl = 0 \text{ and } X_i \geq 5) \\ A_i & \text{else} \end{cases} \\
 M_i &= \begin{cases} B_i + 1 & \text{if } (ctrl = 0 \text{ and } X_{i-1} \geq 5) \\ B_i + 5 & \text{if } (ctrl = 1 \text{ and } X_i : \text{odd}) \\ B_i & \text{else} \end{cases}
 \end{aligned}
 \tag{5}$$

شکل ۳ پیاده سازی واحد قابل بازیگر بندی توصیف شده را نمایش می دهد که در این شکل، سیگنال $Cond$ برای تولید B_i صحیح از شرط $(ctrl = 0 \text{ and } X_i \geq 5)$ حاصل می گردد.

همان گونه که می دانیم هر چه واحدهای طراحی شده، انعطاف پذیری بالاتری داشته باشند برای استفاده در سخت افزارهای قابل بازیگر بندی مناسب تر هستند. اما در اینجا منظور از انعطاف پذیری، توجه به دو جنبه می باشد: اول، امکان پیاده سازی چندین عملیات مختلف حسابی بر روی واحد مورد نظر وجود داشته باشد و دوم، اجزای تشکیل دهنده آن بتوانند در اجرای عملیات حسابی مختلفی شرکت کنند. به عبارت دیگر، اجزای

شکل ۳: واحد قابل بازیگر بندی تولید مضارب ۲ و ۵ یک عدد دهدهی (پیاده سازی سطح یک رقم).

مدارهای مختلف داشته و ممکن است انتخاب خوبی برای استفاده در سخت افزارهای قابل بازیگر بندی به نظر برسد، اما جدول جستجوی با ۸ ورودی، مساحت و توان زیادی مصرف کرده و به همین دلیل گزینه مناسبی نمی باشد. اما رایج ترین روش موجود برای تولید PP^1 ها، استفاده از مضارب آسان^۲ می باشد به این معنی که در ابتدای انجام عملیات ضرب، برخی از مضارب عملوند اول ضرب (که مجموعه مضارب آسان نامیده می شود)، تولید شده و بقیه مضارب مورد نیاز حین عمل ضرب با استفاده از این مجموعه به دست می آیند. در میان مجموعه های مختلف ارائه شده برای مضارب آسان، مضارب ۲ و ۵ یک عدد دهدهی به دلیل تولید سریع و بدون انتشار رقم نقلی^۳ همواره مورد توجه قرار داشته اند. این بدان معنی است که در این مضارب، حاصل ضرب تولید شده برای موقعیت i ، تنها به رقم i ام و $i-1$ ام عدد دهدهی وابسته است [۳۶]. این ویژگی، مستقل از نوع طراحی انجام شده (طراحی ASIC یا قابل بازیگر بندی) است و به همین دلیل به نظر می رسد وجود یک واحد ترکیبی برای تولید مضارب ۲ و ۵ در سخت افزار قابل بازیگر بندی حسابی دهدهی به بالا رفتن کارایی آن کمک کند. بنابراین در این بخش به ارائه طراحی های مختلف این واحد ترکیبی و مقایسه آنها خواهیم پرداخت.

فرض کنید $X = X_{n-1} X_{n-2} \dots X_1 X_0$ یک عدد n رقمی دهدهی BCD بوده و هدف، به دست آوردن عدد $n+1$ رقمی M می باشد به طوری که

$$M = \begin{cases} 2X & \text{if } ctrl = 0 \\ 5X & \text{if } ctrl = 1 \end{cases}
 \tag{3}$$

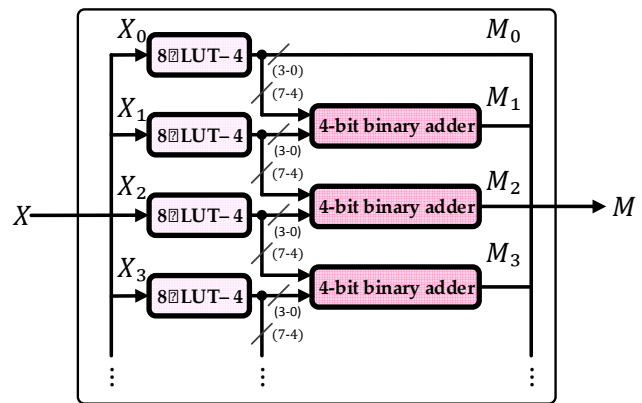
1. Partial Product
2. Easy Multiples
3. Carry-Free

۴- مقایسه و ارزیابی

به منظور ارزیابی بهتر طراحی‌های انجام‌شده، کد VHDL مربوط به تمام پیاده‌سازی‌های انجام‌شده، توسعه داده شده و مورد آزمون قرار گرفت. سپس با استفاده از ابزار Synopsys Design Compiler با تکنولوژی TSMC ۱۳۰ nm CMOS در شرایط نرمال (ولتاژ هسته ۱٫۲ ولت و دمای عملیاتی ۲۵ درجه سانتی‌گراد) سنتز شده و نتایج مربوط به مساحت و تأخیر گزارش گردید. همچنین نتایج مربوط به توان مصرفی کل، توسط ابزار Power Compiler گزارش شده است.

ابتدا چهار جمع‌کننده ۱۶رقمی ددهدی شامل جمع‌کننده‌های دارای بلاک‌های با اندازه ثابت و متغیر با یکدیگر مقایسه شدند. برای جمع‌کننده‌های دارای بلاک‌های با اندازه ثابت، از بلاک‌های دورقمی (۸ بلاک)، سه‌رقمی (۵ بلاک + یک بلاک تک‌رقمی) و چهاررقمی (۴ بلاک) استفاده شد. برای جمع‌کننده‌های دارای بلاک‌های با اندازه متفاوت نیز از چیدمان بلاک‌های با اندازه ۱-۲-۳-۴-۳-۲-۱ استفاده گردید. برای مقایسه بهتر این جمع‌کننده‌ها، آنها را در محدودیت‌های زمانی مختلف سنتز کرده و نتایج به دست آمده در شکل‌های ۵ تا ۷ آورده شده است. در این نمودارها، هر خط مربوط به یک جمع‌کننده مجزا بوده و نقطه شروع آن، نشان‌دهنده اولین محدودیت زمانی است که آن جمع‌کننده می‌تواند به درستی کار کند.

همان طور که مشاهده می‌شود، بررسی‌ها نشان می‌دهد که بهترین نتیجه در میان بلاک‌های با اندازه ثابت، مربوط به بلاک‌های ۴رقمی می‌باشد که نسبت به بلاک‌های ۲رقمی در محدودیت‌های زمانی مختلف، به طور متوسط ۱۲٪ بهبود مساحت و ۱۳/۴٪ بهبود توان مصرفی را در پی داشته است. این نتیجه به دلیل ریزدانه‌گی بالاتر بلاک‌ها و نظم بیشتر در طراحی حاصل شده که منطبق بر پیش‌بینی‌های اولیه نیز می‌باشد. به علاوه همان طور که انتظار می‌رفت، استفاده از بلاک‌های با اندازه متفاوت در طراحی، موجب شده تا این جمع‌کننده در فرکانس‌های بالاتری (محدودیت‌های زمانی کمتری) نسبت به سایر جمع‌کننده‌ها بتواند به درستی کار کند. در عین حال، جمع‌کننده دارای بلاک‌های متفاوت به دلیل عدم وجود نظم ساختاری، دارای مساحت و توان مصرفی بالاتری بوده و تنها در فرکانس‌های پایین، عملکرد بهتری از خود نشان داده است. هر چند پژوهش‌های گذشته در این حوزه بر پیاده‌سازی مدارهای ددهدی با استفاده از FPGAهای موجود که بستری متفاوت با طراحی‌های انجام‌شده در این مقاله می‌باشند، تمرکز داشته‌اند اما برای مشاهده نتایج دقیق‌تر و درصد بهبود طرح پیشنهادی نسبت به کارهای گذشته، می‌توان با در نظر گرفتن فرضیات مختلف، تخمینی از مساحت و تأخیر پیاده‌سازی‌های انجام‌شده را به دست آورد. در جدول ۱ نتایج گزارش شده در [۲۹] و [۳۲] برای پیاده‌سازی جمع‌کننده‌های ددهدی ۱۶رقمی با دو طراحی انجام‌شده در این مقاله مقایسه شده‌اند. با توجه به این که واحد مساحت در کارهای پیشین، تعداد LUT-۶های استفاده‌شده برای پیاده‌سازی جمع‌کننده‌ها بوده است، به منظور یکسان‌سازی واحدها، کد VHDL مربوط به یک LUT-۶ توسعه داده شد و پس از سنتز، مساحت آن حدود ۸۱۹ میکرومتر مربع به دست آمد. همچنین از آنجا که نتایج تأخیر بیان شده در کارهای پیشین، مربوط به اجزای منطقی بوده و از تأخیر اتصالات صرف نظر شده است، برای طراحی‌های جدید نیز، تنها تأخیر این بخش از مدار گزارش شده است. همان طور که در این جدول

شکل ۴: واحد قابل بازیگرندگی تولید مضارب ۲ و ۵ یک عدد ددهدی (پیاده‌سازی با استفاده از LUT-۴).

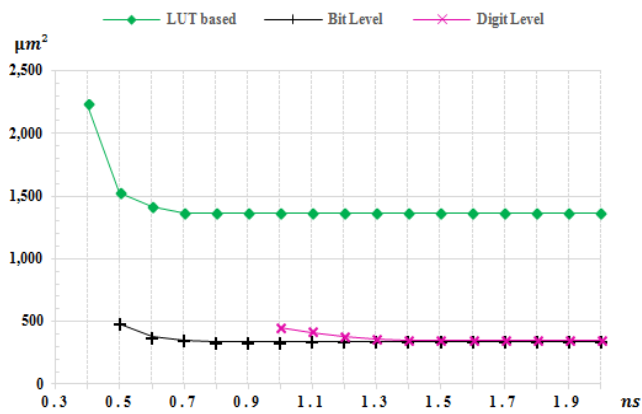
خاص منظوره کمتری داشته باشد. طراحی ارائه‌شده در شکل ۳ از جنبه دوم، نسبت به شکل ۲ انعطاف‌پذیری بیشتری دارد، زیرا دارای اجزای عام‌منظوره‌تری بوده که می‌تواند به صورت مستقل در سایر عملیات حسابی نیز مورد استفاده قرار بگیرند. بنابراین با افزایش ریزدانه‌گی در این طراحی، انعطاف‌پذیری بالاتری حاصل گردید.

در طراحی واحدهای قابل بازیگرندگی، معمول این است که از اجزای عام‌منظوره‌تری مانند LUTها استفاده می‌شود. با این وجود، همان طور که قبلاً بیان گردید، استفاده از LUT-۸ برای تولید حاصل‌ضرب‌های جزئی به دلیل مساحت و توان مصرفی بالا مناسب نیست. به همین دلیل تلاش شد تا طراحی جدیدی بر اساس LUT با اندازه کوچک‌تر و در نتیجه مساحت و توان کمتر ارائه گردد. شکل ۴ حاصل تلاش برای پیاده‌سازی واحد تولید مضارب ۲ و ۵ یک عدد ددهدی با استفاده از LUT-۴ می‌باشد. در این طراحی در ابتدا n سطر از LUTهای ۴ ورودی (در هر سطر هشت LUT-۴) و سپس $n-1$ سطر جمع‌کننده‌های ۴بیتی ساده دودویی به کار رفته است.

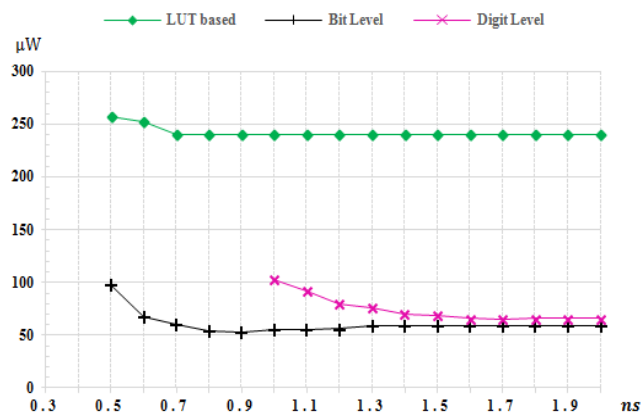
در این نوع پیاده‌سازی، LUTها می‌توانند با توجه به چهار بیت مربوط به هر رقم BCD برای تولید مضارب ۲ یا ۵ یک عدد ددهدی پیکربندی شوند. در بخش بعد مقایسه و ارزیابی دقیق‌تری از پیاده‌سازی‌های انجام‌شده ارائه می‌گردد.

۳-۳ ترکیب با حساب دودویی

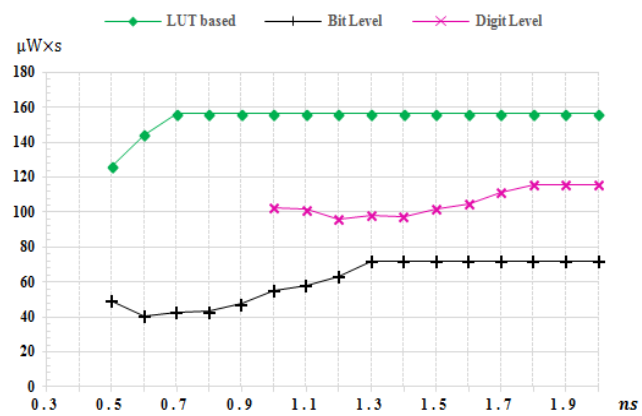
اگرچه تمرکز اصلی این مقاله بر روی طراحی واحدهای حسابی ددهدی قابل بازیگرندگی و تأثیر پارامترهای مختلف مانند ریزدانه‌گی و انعطاف‌پذیری در آنها می‌باشد، اما می‌توان به سادگی و با تغییر جزئی، از همین واحدها برای انجام عملیات حساب دودویی نیز استفاده کرد. این کار در جمع‌کننده تک‌رقمی BCD با افزودن یک سیگنال کنترلی انجام می‌گردد که به عنوان ورودی به دروازه‌های منطقی AND در این مدار داده می‌شود. در حالتی که این سیگنال کنترلی مقدار ۱ داشته باشد، نیمه پایینی مدار فعال بوده و جمع ددهدی انجام می‌شود. اما در صورت صفر بودن این سیگنال، نیمه پایینی که مربوط به تصحیح جمع ددهدی است از مدار خارج شده و عملیات جمع دودویی انجام می‌گردد. از آنجا که جمع‌کننده‌های انتشاری مطرح‌شده در این مقاله مانند CRA، CSKA و CSLA از کنار هم قرار دادن تعدادی جمع‌کننده تک‌رقمی ایجاد می‌شوند، این نوع پیاده‌سازی ترکیبی حساب دودویی و ددهدی به تمامی آنها قابل تعمیم می‌باشد.

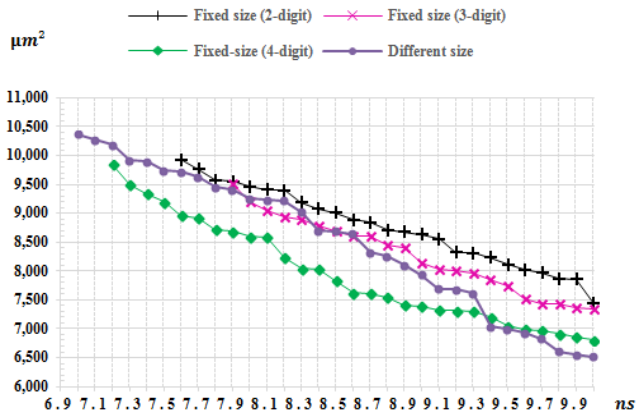
شکل ۸: مقایسه مساحت در پیاده‌سازی‌های مختلف واحد تولیدکننده مضارب ۲ و ۵.

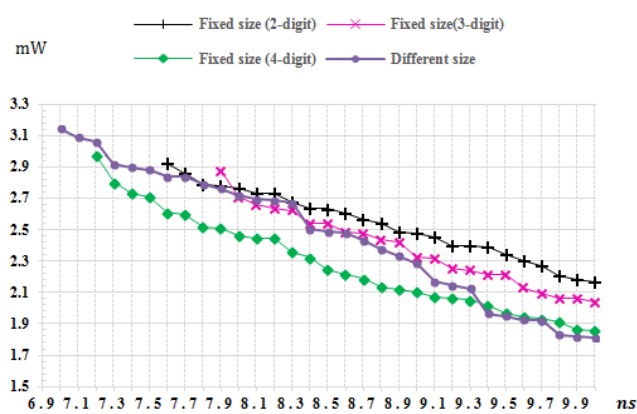
شکل ۹: مقایسه توان مصرفی در پیاده‌سازی‌های مختلف واحد تولیدکننده مضارب ۲ و ۵.

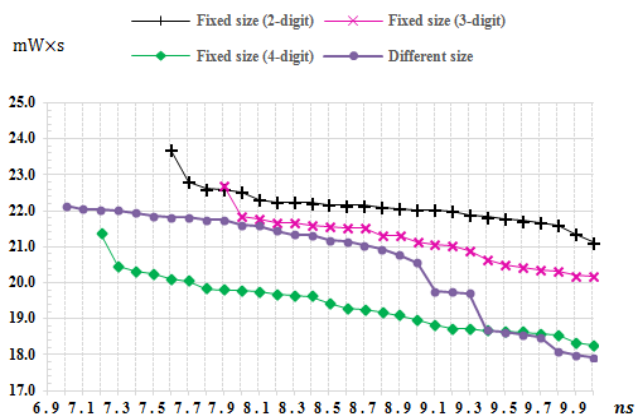
شکل ۱۰: مقایسه حاصل ضرب توان در تأخیر (PDP) در پیاده‌سازی‌های مختلف واحد تولیدکننده مضارب ۲ و ۵.

شکل ۵: مقایسه مساحت در جمع‌کننده‌های ۱۶ رقمی دهدهی با ریزدانگی متفاوت.

شکل ۶: مقایسه توان در جمع‌کننده‌های ۱۶ رقمی دهدهی با ریزدانگی متفاوت.

شکل ۷: مقایسه حاصل ضرب توان در تأخیر (PDP) در جمع‌کننده‌های ۱۶ رقمی دهدهی با ریزدانگی متفاوت.

جدول ۱: مقایسه طراحی‌های پیشنهادی با پیاده‌سازی جمع‌کننده‌های دهدهی پیشین بر روی FPGA.

Adder	Area (LUT-۶)	Delay (ns)	Area (µm ²)
BCD carry-chain (Low area) [۳۲]	۱۲۸	۲,۶۶	۱۰,۴۸۳۲
BCD carry-chain (Fast version) [۳۲]	۱۶۰	۲,۵۱	۱۳,۱۰۴۰
BCD carry ripple [۲۹]	۸۰	۲,۱۷	۶,۵۵۲۰
Proposed (۴-digit blocks)	-	۱,۹۱	۹,۸۴۰
Proposed (different size blocks)	-	۲,۰۲	۱۰,۲۷۰

یک عدد دهدهی، هر سه طراحی انجام‌شده (سطح بیت، سطح یک رقم دهدهی و مبتنی بر LUT) در محدودیت‌های زمانی مختلف سنتز شده و نتایج به دست آمده در شکل‌های ۸ تا ۱۰ نشان داده شده است. در این نمودارها نیز هر خط مربوط به یک طراحی مجزا بوده و نقطه شروع آن،

نیز مشاهده می‌شود، بهترین طراحی پیشنهادی نسبت به بهترین پژوهش پیشین (جمع‌کننده با بلوک‌های ۴ رقمی نسبت به [۲۹]) حدود ۱۲٪ در تأخیر و بیش از ۵۰٪ در مساحت بهبود داشته است.

برای مقایسه بهتر پیاده‌سازی‌های مختلف واحد تولید مضارب ۲ و ۵

- [10] A. Y. Duale, M. H. Decker, H. G. Zipperer, M. Aharoni, and T. J. Bohzic, "Decimal floating-point in Z9: an implementation and testing perspective," *IBM J. Research and Development*, vol. 51, no. 1, pp. 217-227, Jan. 2007.
- [11] C. F. Webb, "IBM z10-the next-generation mainframe microprocessor," *IEEE Micro*, vol. 28, no. 2, pp. 19-29, May 2008.
- [12] S. Carlough, A. Collura, S. Mueller, and M. Kroener, "The IBM zEnterprise-196 decimal floating-point accelerator," in *Proc. of the 20th IEEE Symp. on Computer Arithmetic*, pp. 139-146, Jul. 2011.
- [13] L. K. Wang, C. Tsen, M. J. Schulte, and D. Jhalani, "Benchmarks and performance analysis of decimal floating-point applications," in *Proc. of 25th Int. Conf. on Computer Design*, pp. 164-170, Oct. 2007.
- [14] M. Anderson, C. Tsen, L. K. Wang, K. Compton, and M. J. Schulte, "Performance analysis of decimal floating-point libraries and its impact on decimal hardware and software solutions," in *Proc. of 27th Int. Conf. on Computer Design*, pp. 465-471, Oct. 2009.
- [15] D. A. Buell and K. L. Pocek, "Custom computing machines: an introduction," *J. of Supercomputing*, vol. 9, no. 3, pp. 219-230, Sept. 1995.
- [16] S. A. Hauck, T. W. Fry, M. M. Hosler, and J. P. Kao, "The chimaera reconfigurable functional unit," *IEEE Trans. on Very Large Scale Integration (VLSI) Systems*, vol. 12, no. 2, pp. 206-217, Feb. 2004.
- [17] R. D. Kenney and M. J. Schulte, "High-speed multioperand decimal adders," *IEEE Trans. on Computers*, vol. 54, no. 8, pp. 953-963, Aug. 2005.
- [18] A. Vazquez and E. Antelo, "Conditional speculative decimal addition," in *Proc. of the 7th Conf. on Real Numbers and Computers*, pp. 47-57, Jul. 2006.
- [19] S. Gorgin and G. Jaberipur, "A fully redundant decimal adder and its application in parallel decimal multipliers," *Microelectronics J.*, vol. 40, no. 10, pp. 1471-1481, Oct. 2009.
- [20] A. Vazquez, E. Antelo, and J. D. Bruguera, "Fast radix-10 multiplication using redundant BCD codes," *IEEE Trans. on Computers*, vol. 63, no. 8, pp. 1902-1914, Aug. 2014.
- [21] P. Chawla, P. Palsodkar, and S. Sheikh, "Hardware efficient reconfigurable arithmetic unit," in *Proc. of the Int. Conf. on Advances in Computer Science and Electronics Engineering*, pp. 159-163, Jan. 2012.
- [22] W. Haller, W. H. Li, M. R. Kelly, and H. Wetter, *Highly Parallel Structure for Fast Cycle Binary and Decimal Adder Unit*, International Business Machines Corporation, US Patent 2006/0031289, 8 pp., 2006.
- [23] H. Calderon, G. Gaydadjiev, and S. Vassiliadis, "Reconfigurable universal adder," in *Proc. of IEEE Int. Conf. on Application-Specific Systems, Architecture Processors*, pp. 186-191, Jul. 2007.
- [24] S. Veeramachaneni, M. Kirithi Krishna, V. Prateek, S. Subroto, S. Bharat, and M. B. Srinivas, "A novel carry-look ahead approach to a unified BCD and binary adder/subtractor," in *Proc. 21st Int. Conf. on VLSI Design*, pp. 547-552, Jan. 2008.
- [25] M. Tyagi, A. Vaishist, and K. Khare, "A novel hardware efficient reconfigurable 32-bit arithmetic unit for binary, BCD and floating point operands," *International J. of Engineering Science and Technology*, vol. 3, no. 5, pp. 4449-4464, May 2011.
- [26] M. Dorrivig and G. Jaberipur, "Low area/power decimal addition with carry-select correction and carry-select sum-digits," *Integration, the VLSI J.*, vol. 47, no. 4, pp. 443-451, Sept. 2014.
- [27] S. Ganguly, A. Mittal, and S. E. Ahmed, "A reconfigurable parallel prefix ring adder with modified enhanced flagged binary logic," in *Proc. Asia Pacific Conf. on Postgraduate Research in Microelectronics and Electronics, PrimeAsia'12*, 7 pp., Dec. 2012.
- [28] A. Nannarelli, "FPGA based acceleration of decimal operations," in *Proc. Int. Conf. on Reconfigurable Computing and FPGAs*, pp. 146-151, Dec. 2011.
- [29] A. Vazquez and F. de Dinechin, *Multi-Operand Decimal Tree Adders for FPGAs*, INRIA, Research Report, 2010.
- [30] Xilinx Inc, *Virtex-6 User Guide*, <http://www.xilinx.com/>, Accessed on 26 Apr. 2017.
- [31] M. Baesler and T. Teufel, "FPGA implementation of a decimal floating-point accurate scalar product unit with a parallel fixed-point multiplier," in *Proc. of Int. Conf. on Reconfigurable Computing and FPGAs*, pp. 6-11, Dec. 2009.
- [32] G. Biaul, M. Vazquez, J. P. Deschamps, and G. Sutter, "Decimal addition in FPGA," in *Proc. of 5th Southern Conf. on Programmable Logic*, pp. 101-108, Apr. 2009.
- [33] G. Sutter, E. Todorovich, G. Biaul, M. Vazquez, and G. P. Deschamps, "FPGA implementations of BCD multipliers," in *Proc. of IEEE Int. Conf. on Reconfigurable Computing and FPGAs*, pp. 36-41, Dec. 2009.

نشان دهنده اولین محدودیت زمانی است که طراحی مورد نظر می‌تواند به درستی کار کند.

با توجه به تعریف بیان شده برای انعطاف‌پذیری یک واحد حسابی، پیاده‌سازی سطح بیت دارای کمترین میزان انعطاف‌پذیری و پیاده‌سازی با استفاده از LUT دارای بیشترین میزان انعطاف‌پذیری می‌باشد. بنابراین با توجه به نتایج به دست آمده، با افزایش انعطاف‌پذیری در طراحی این واحد، مساحت و توان مصرفی افزایش می‌یابد و هر چه بلوک‌های عام‌منظوره‌تری در طراحی به کار گرفته شود (استفاده از LUT در مقابل پیاده‌سازی سطح یک رقم و پیاده‌سازی سطح یک رقم در مقابل سطح بیت)، سربار مساحت و توان مصرفی بیشتر خواهد بود. بیشترین مقدار این هزینه سربار مربوط به پیاده‌سازی مبتنی بر LUT در مقایسه با پیاده‌سازی سطح بیت می‌باشد که در محدودیت‌های زمانی مختلف به طور متوسط منجر به ۷۵٪ افزایش مساحت و توان مصرفی شده است.

۵- نتیجه‌گیری

در این مقاله، تأثیر میزان ریزدانی و انعطاف‌پذیری در طراحی سخت‌افزارهای قابل بازپیکربندی دهنده بررسی گردید. نتایج به دست آمده از پیاده‌سازی جمع‌کننده‌های دهنده مختلف با ریزدانی متفاوت نشان داد که انتخاب اندازه مناسب برای بلاک‌های سازنده یک واحد حسابی، تأثیر مستقیمی در کارایی، مساحت و توان مصرفی آن خواهد داشت. در این بررسی، بهترین نتیجه از نظر مساحت و توان مصرفی در فرکانس‌های بالا، مربوط به جمع‌کننده با بلاک‌های ۴رقمی و در فرکانس‌های پایین، مربوط به جمع‌کننده دارای بلاک‌های متفاوت بوده است. به علاوه، جمع‌کننده دارای بلاک‌های متفاوت در محدودیت‌های زمانی کمتری نسبت به سایر جمع‌کننده‌ها توانسته به درستی کار کند. برای بررسی تأثیر میزان انعطاف‌پذیری واحدها در طراحی سخت‌افزارهای قابل بازپیکربندی دهنده، پیاده‌سازی‌های مختلف واحد تولید مضارب ۲ و ۵ یک عدد دهنده با یکدیگر مقایسه گردید. نتایج حاصل از این بررسی نشان داد که بالابردن انعطاف‌پذیری (استفاده از LUT)، تأخیری قابل رقابت با طراحی‌های خاص‌منظوره ایجاد کرده است، اما در مقابل مساحت و توان مصرفی را به میزان قابل توجهی افزایش می‌دهد.

مراجع

- [1] H. H. Goldstine and A. Goldstine, "The electronic numerical integrator and computer (ENIAC)," *IEEE Annals of the History of Computing*, vol. 18, no. 1, pp. 10-16, Spring 1996.
- [2] G. Gray, "UNIVAC I instruction set," *Unisys History Newsletter*, vol. 5, no. 3, pp. 1-3, Jun. 2001.
- [3] F. E. Hamilton and E. C. Kubie, "The IBM magnetic drum calculator type 650," *J. of ACM*, vol. 1, no. 1, pp. 13-20, Jan. 1954.
- [4] M. F. Cowlshaw, "Decimal floating-point: algorithm for computers," in *Proc. of the 16th IEEE Symp. on Computer Arithmetic*, vol. 1, pp. 104-111, Jun. 2003.
- [5] IBM Corporation, *The Telco Benchmark*, <http://speleotrove.com/decimal/telcoSpec.html>, Accessed on 26 Apr. 2017.
- [6] IEEE Standards Committee, "754-2008 IEEE standard for floating-point arithmetic," *IEEE Computer Society Standard*, pp. 1-58, Aug. 2008.
- [7] N. Chainani, Decfloat: The Data Type of the Future, <http://www.ibm.com/developerworks/data/library/techarticle/dm0801chainani/>, Accessed on 26 Apr. 2017.
- [8] M. Cornea, *Intel Decimal Floating-Ppoint Math Library*, software.intel.com/en-us/blogs/2008/03/06/inteldecimal-floating-point-math-library, Accessed on 26 Apr. 2017.
- [9] GCC, *The GNU Compiler Collection*, <http://www.gnu.org>, Accessed on 26 Apr. 2017.

سمانه امامی مدارک کارشناسی و کارشناسی ارشد خود را در رشته مهندسی کامپیوتر به ترتیب در سال های ۱۳۸۷ و ۱۳۸۹ از دانشگاه شهید بهشتی دریافت نمود. نامبرده از سال ۱۳۹۰ تحصیلات خود را در مقطع دکتری معماری کامپیوتر در دانشگاه صنعتی امیرکبیر آغاز کرده و هم اکنون دانشجوی دکتری این دانشگاه می باشد. زمینه های تحقیقاتی مورد علاقه ایشان عبارتند از: حساب کامپیوتری، سنتز سطح بالا و طراحی سخت افزارهای قابل بازیگر بندی.

مهدی صدیقی در سال ۱۳۶۹ مدرک کارشناسی خود را در رشته مهندسی کامپیوتر و برق از دانشگاه صنعتی شریف و مدارک کارشناسی ارشد و دکتری خود را در همان رشته از دانشگاه کلرادو در آمریکا به ترتیب در سال های ۱۳۷۳ و ۱۳۷۷ دریافت نمود. نامبرده از سال ۱۳۸۰ در دانشکده مهندسی کامپیوتر و فناوری اطلاعات دانشگاه صنعتی امیرکبیر مشغول به فعالیت گردید و اینک نیز عضو هیأت علمی این دانشکده است. زمینه های علمی مورد علاقه ایشان شامل موضوعاتی مانند طراحی VLSI، سنتز مدارهای حسابی، سیستم های نهفته و محاسبات کوانتومی می باشد.

- [34] M. Vazquez, G. Sutter, J. P. Deschamps, and G. Bioul, "Decimal adders/subtractors in FPGA: efficient 6-input LUT implementations," in *Proc. of Int. Conf. on Reconfigurable Computing and FPGAs*, pp. 42-47, Dec. 2009.
- [35] I. Koren, *Computer Arithmetic Algorithms*, A. K. Peters, Natic, Massachusetts, pp. 116-119, 2002.
- [36] M. A. Erle and M. J. Schulte, "Decimal multiplication via carry-save addition," in *Proc. of IEEE Int. Conf. on Application-Specific Systems, Architecture Processors*, pp. 348-359, Jun. 2003.
- [37] B. Hickmann, A. Krioukov, M. Schulte, and M. Erle, "A parallel IEEE 754 decimal floating-point multiplier," in *Proc. of 25th Int. Conf. on Computer Design*, pp. 296-303, Oct. 2007.
- [38] S. Gorgin, G. Jaberipur, and B. Parhami, "Design and evaluation of decimal array multipliers," in *Proc. 43rd Asilomar Conf. on Signals, Systems and Computers*, pp. 1782-1786, Nov. 2009.
- [39] S. Gorgin, G. Jaberipur, and R. Hashemi-Asl, "Efficient ASIC and FPGA implementation of binary coded decimal digit multipliers," *Circuits, Systems and Signal Processing*, vol. 33, no. 12, pp. 3883-3899, Dec. 2014.
- [40] T. Ueda, *Decimal Multiplying Assembly and Multiply Module*, US Patent 5379245, 1995.